

EELNÕU 22.08.2024

Veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

MTÜ Koelmu esitas 08.08.2024 Keskkonnametile veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu taotluse Võrtsjärves¹ haugi kudeala puhastamiseks setetest ja süvendamiseks mahuga 495 m³. Kavandatavate tööde piirkond asub Elva vallas Suure-Rakke külas Elva metskond 225 katastriüksusega² piirnevas veetalal Võrtsjärves.

Keskkonnaamet kontrollis taotluse vastavust nõuetele ja pidas esitatud teavet piisavaks veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu menetluse algatamiseks.

Kavandatav tegevus toimub Natura 2000 võrgustikku kuuluval Võrtsjärve linnu- ja loodusala³, mis on kaitse all Võrtsjärve hoiualana⁴.

Taotletav tegevus haugi kudeala puhastamine setetest ja süvendamine mahuga 495 m³ ei ole keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi ka *KeHJS*) kohaselt olulisega keskkonnamõjuga tegevus. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang tuleb Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*) § 11 lõike 7 kohaselt anda veekogu süvendamisele mahust alates 100 kuupmeetrit. Seega arvestades taotletava tegevuse väikest mahtu, ei oleks vajalik keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindangu andmine, kuid kavandatav tegevus toimub Natura 2000 võrgustikku kuuluval Võrtsjärve hoiualal⁵.

KeHJS § 3 lõike 1 punkti 2 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitseesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt otsustaja vaatab tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka KMH) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, veeseaduse § 198 lõike 2 kohaselt on antud juhul otsustaja Keskkonnaamet KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 22, määruse nr 224 § 1 lõike 1 ja § 15 punkti 8, KeHJS § 6¹ lõike 3 ja § 11 lõigete 2 ja 4 kohaselt peab loa andja andma eelhindangu selle kohta, kas selline tegevus, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti, on olulise keskkonnamõjuga tegevus ning kaaluma KMH algatamise vajalikkust. KeHJS § 11 lõike 2³ järgi KMH vajalikkus otsustatakse, lähtudes eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast.

¹ Registrikood VEE2083800

² Registriora nr 12030950, katastrinumber 17101:001:0125

³ Registrikood RAH0000104 ja RAH0000595

⁴ registrikood KLO2000239

⁵ Registrikood KLO2000239

I. EELHINNANG

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6¹ lõike 3 järgi annab Keskkonnaamet eelhindangu taotluses esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi määrus nr 31).

1.Kavandatav tegevus

1.1.tegevuse iseloom ja maht

Veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimise taotlus esitati Tartu maakonnas Elva vallas Väike-Rakke külas Elva metskond 225 katastriüksusega piirneval veealal Võrtsjärves haugi kudeala puhastamiseks setetest ja süvendamiseks mahuga 495 m³. Eemaldatakse sete soovitakse paigaldada Elva metskond 225 katastriüksusele kuhja tahenema..

1.2.tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähi-piirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Kavandatav tegevus toimub Natura 2000 võrgustikku kuuluval Võrstjärve linnu- ja looduslalal⁶, mis on kaitse all Võrtsjärve hoiualana⁷.

1.3.ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Tööde käigus taastumatuid loodusressursse ei kasutusse ei võeta. Mõju põhjaveele ei ole, töökorras tehnika kasutamisel ei ole põhjavee või pinnavee saastumise ohtu.

1.4.tegevuse energiakasutus

Tööde käigus otsest energiakasutust ei kaasne.

1.5.tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Taotletava tegevusega ei kaasne saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Ajutiselt võib puhastamise ajal tõusta töötsoonis vees heljumi sisaldus, mis peale tööde lõppu tavapäraselt normaliseerub.

Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat müra.

1.6.ekvivad jäätmed ning nende käitlemine

Tööde teostamisel jäätmeid ei teki.

⁶ Registrikood RAH0000104 ja RAH0000595

⁷ registrikood KLO2000239

1.7.tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Kui tegevuse läbi viimisel kasutatakse tehniliselt korrasolevaid masinaid, ei kaasne sette eemaldamise ja süvendamisega tavapäraselt avariilukordade esinemist.

1.8.tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

2.1.olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Töödega ei kaasne muutusi maakasutuses.

2.2.alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Tööde käigus eemaldatakse sete haugi kudeala puhastamise eesmärgil Tartu maakonnas Elva vallas Väike-Rakke külas Elva metskond 225 kinnistuga piirneval veealal Võrtsjärves.

Tööde piirkonnas ei paikne maavarade leiukohti.

2.3.keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Tööde ala jääb Võrtsjärve hoiualale. EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmete järgi elavad seal kaitstavatest kalaliikidest harilik tõugjas (*Aspius aspius*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*) ja harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*).

Tegevusest otseselt mõjutatav piirkond on Võrtsjärve osa, kus tegevust läbi viiakse ning mis asub Võrtsjärve hoiualal. Hoiuala kaitse- eesmärgiks on tagada EL nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide ja II lisas nimetatud liikide ning direktiivi 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide elupaikade kaitse ja soodne seisund (*loendid määruses*)⁸. Ala kuulub ka üle-euroopalisel kaitsealade võrgustikku Natura 2000 Võrtsjärve linnu- ja loodusalanale⁹.

Eelhindangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile.

⁸ Vabariigi Valitsuse 01.06.2006 määrusega nr 129 „Hoiualade kaitse alla võtmine Tartu maakonnas“

⁹ Registrikood RAH0000104 ja RAH0000595

Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Võrtsjärve hoiuala ega linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Planeeritavate tööde mõju Võrtsjärve hoiuala elustikule, sh kaitstavatele kalaliikidele on õigete meetodite kasutamisel minimaalne.

Tegevuse läbi viimisel tuleb arvestada looduskaitseseadusest tulenevate kalda kaitse eesmärkide tagamisega ning veekaitsevööndi eesmärke. Kavandatud töödega ei tohi veekogu seisundit halvendada, muuta veekogu kaldajoont. Veekaitsevööndisse, mille ulatuseks on Võrtsjärvel 20 meetrit põhikaardile kantud veepiirist, ei ole setet lubatud ladustada, sest sellisel juhul valgub toiteainerikas vesi tagasi veekogusse. Sete ja muda väljaveol veekogust, samuti kalda-ala kasutusel tuleb vältida olulisi pinnasekahjustusi.

Ajaloolised, kultuuriloolised ning arheoloogilised väärtused tegevuse lähipiirkonnas teadaolevalt puuduvad. Tegevuse ala on hajaasustusega. Keskkonna vastupanuvõimet ei ületata.

2.4. inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Kavandataval tegevusel (sette eemaldamine ja süvendamine) puudub otsene mõju inimese tervisele ja heaolule.

3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Taotluse kohaselt eemaldatakse sete ja süvendatakse haugi kudeala. Tegemist ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevustega keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse tähenduses.

3.1.mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus

Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna reostust sette eemaldamise ja süvendamisega ümbruskonnale eeldatavalt ei kaasne. Eeltoodud tegevusega ei kaasne saasteainete heidet välisõhku, mis põhjustaks pöördumatuid muutusi antud piirkonnas. Tööde teostamise perioodil kaasneb ajutine müra. Kavandatavat tegevust saab käsitleda kui tavapärast ehitustegevust. Ehitusest ja materjali veost tingitud müra ja vibratsioon jäävad tavapärasele ehitusega kaasnevale tasemele.

Tööde teostamisega kaasneb lokaalne mõju Võrtsjärvele, kuna tekkiva heljumi levimise ja mõju minimaliseerimiseks tuleb veekeskonnas töid teostada madalveeperioodil. Kuna tööde maht on väike, siis on heljumi kogused vees vähesed ja oluline mõju Võrtsjärvele puudub.

3.2.mõju ilmnemise tõenäosus

Võrtsjärve veekvaliteedile olulist mõju ei kaasne, kuna töid teostatakse madalvee perioodil, et vähendada sette ja heljumi koormust.

3.3.mõju tugevus, kestus, sagedus ja pöördumus

Sette eemaldamine ja süvendamine on ühekordne tegevus. Seega on tegemist peamiselt tööde ajal esineva väheldase mõjuga. Peale tööde lõppu häiring veekogule lõpeb ning veekogu veekvaliteet on eeldatavalt endine.

3.4.mõju piiriülesus

Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.5.mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.5.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Töödega hõlmatud ala jääb Võrtsjärve hoiualale¹⁰, mis kuulub üle-euroopalisse kaitsealade võrgustikku Natura 2000 Võrtsjärve linnu- ja loodusala¹¹. Võrtsjärve hoiuala ning linnu- ja loodusala kaitse-eesmärk¹² on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide, mis on kavandatud tööde alal registreeritud – **looduslikult rohketoiteliste järvede (3150)** ja järve **lamminiit (6450)** kaitse ning II lisas nimetatud liikide, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ I lisas nimetatud liikide ja I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse ning on registreeritud kavandatud tööde alal: **hüüp (*Botaurus stellaris*)**, **roo-loorkull (*Circus aeruginosus*)**, **täpikhuik (*Porzana porzana*)**, **laiujur (*Dytiscus latissimus*)**, **harilik tõugjas (*Aspius aspius*)**, **harilik võldas (*Cottus gobio*)**, **harilik hink (*Cobitis taenia*)** ja **harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*)**.

Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi¹³. Hoiualal on oluline säilitada ja kaitsta lindude pesitsus- ja peatuspaiku, samuti vee-elupaika ja sealset elustikku.

Elupaigatüüp looduslikult rohketoiteliste järved (3150)

Hoiuala kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp looduslikult rohketoitelised järved on piiritletud loodusala osaks olevas Võrtsjärves ning see hõlmab pindala hoiualal kattes 26 670 ha. Roostiku ja sette eemaldamine on ühekordne tegevus piiratud alal ning võib eeldada, et see ei muuda olulisel määral ranna-ala ning seeläbi Võrtsjärve omadusi ega ohusta eeldatavalt järve seisundit, kui välditakse setete kannet järve. Kavandatud tegevusel ei ole olulist mõju Võrtsjärvele ning puudub negatiivne mõju kaitse-eesmärgiks olevale elupaigatübile looduslikult rohketoitelised järved (3150).

Elupaigatüüp lamminiidud (6450)

Hoiuala kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp järve lamminiidud on piiritletud loodusala osaks olevas Võrtsjärves. Hoiuala kaitsekorralduskavas on linnustiku mõjutegurites välja toodud lamminiitude kinnikasvamine ning vajalike tegevuste all välja toodud järvelammide hooldamine ja taastamine. Roostiku ja sette eemaldamine on tegevus piiratud alal ning võib eeldada, et see ei muuda olulisel määral ranna-ala ning seeläbi Võrtsjärve omadusi ega ohusta eeldatavalt järve seisundit. Kavandatud tegevusel ei ole olulist mõju Võrtsjärvele ning puudub negatiivne mõju kaitse-eesmärgiks olevale elupaigatübile järve lamminiidud (6450).

Hüüp (elupaik KLO9117394) on II kaitsekategooria ning **roo-loorkull** (elupaik KLO9131625) ja **täpikhuik** (elupaik KLO9131628) III kaitsekategooria linnuliigid. Vastavalt roostikulindude

¹⁰ Registrikood KLO2000239

¹¹ Registrikood RAH0000104 ja RAH0000595

¹² Vabariigi Valitsuse 01.06.2006 määrus nr 129 „Hoiualade kaitse alla võtmine Tartu maakonnas“ § 1 lg 13

¹³ Looduskaitseseadus § 32 lg 2

kaitse tegevuskavale on liikide elupaigaks järvede ja merelahtede kallastel kasvavad tihedad roostikud ning väga headeks toitumisaladeks on märgitud roostiku vahel olevad vabaveealad.

Peamiseks ohuteguriks on pesitsuspaigana kasutatavate roostike kadumine. Hüüp, roolorkull ning täpikhuik on rändlinnud, kelle sügisränne algab augusti lõpus/septembri alguses.

Roostik on Võrtsjärvel levinud väga ulatuslikul alal, millest lähtuvalt ei mõjuta tegevus oluliselt lindude pesitsusvõimalusi juhul, kui tööd viiakse läbi pesitsusperioodi välisel ajal. Lindude pesitsusperioodiks on 01.04-31.07. Vee- ja rannikulindude sügisränne koondumispaidu tööde alal ei hõlma, sest toitumis- ja peatusala jääb valdavalt järve keskossa. Seega Keskkonnaameti hinnangul ei mõjuta oluliselt sette eemaldamine veekogust väljaspool lindude pesitsusperioodi, roostikulindude elupaiga- ega toitumisala stabiilset seisundit.

Laiujur (leiukoht KLO9200139) on III kaitsekategooria putukaliik, kelle elupaigaks on nii valmikutel kui ka vastsetel veekogude kaldavööndi taimestik. Sigimisperiood kestab varakevadest munemisega kuni juulini nukkumisega. Peamiseks ohuks on liigi kaitse tegevuskava kohaselt veekogude eutrofeerumine ja reostumine. Olulist mõju liigile kavandatud tegevus eeldatavasti ei avaldu, arvestades, et tööd toimuvad väljaspool liigi sigimisperioodi.

Harilik tõugjas (leiukoht KLO9102535) on II kaitsekategooria kalaliik. Vastavalt tõugja kaitse tegevuskavale kasutab liik aeglase vooluga süvikuid peamiselt talvitusala, kuna kudumine toimub kiirevoolulistel (kärestikulistel) kivise-kruusase põhjaga jõelõikudel. Ohuteguriteks on liigil märgitud veekogu hüdroloogilise kvaliteedi halvenemine ja veekogu kvaliteedi halvenemine.

Harilik võldas (leiukoht KLO9102536), **harilik hink** (leiukoht KLO9102537) ja **harilik vingerjas** (leiukoht KLO9102534) on III kaitsekategooria kalaliigid. Harilik hink ja harilik vingerjas eelistavad elu- ning kudemisaigana pehmepõhjalisi ja taimestunud jõelõike, talvitumine toimub järvede sügavamates kohtades veekogu põhjas või jõgede sügavamates soppides, kus veetemperatuur on talvel +4°C ligiduses. Liikide isendeid ohustab eelkõige elupaigaks oleva veekogu hüdro-morfoloogilise kvaliteedi halvenemine ja hüdroloogilise režiimi halvenemine. Hoiuala kaitsekorralduskavast lähtuvalt on A. Järvalt (2003) ning A. Tuvikese hinnangul kõigi eelnimetatud liikide suhteline arvukus Võrtsjärves väike.

Kavandatud tööd on plaanis teostada madalveeperioodil (septembris/oktoobris) kui on lõppenud kalade sigimine ning talvitumine pole veel alanud, millest lähtuvalt ei ole tegevusel eeldatavat olulist mõju kalaliikidele.

3.5.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Muud kaitstavad loodusobjektid

Võrtsjärve rannal kehtib 20 m laiune veekaitsevöönd¹⁴, 100 m laiune ehituskeeluvöönd¹⁵ ning 200 m laiune piiranguvöönd¹⁶. Ranna kaitse-eesmärk on rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine¹⁷. Veekaitsevööndis ei ole lubatud pinnase kahjustamine või muu tegevus, mis põhjustab ranna erosiooni või

¹⁴ Riigikogu 30.01.2019 „Veeseadus“ § 118 lg 2 p 1

¹⁵ Looduskaitseadus § 38 lg 1 p 2

¹⁶ Looduskaitseadus § 37 lg 1 p 1

¹⁷ Looduskaitseadus § 34

hajuheidet¹⁸ ega ole lubatud ka veekogust väljatoodava biomassi ja sette ladustamine, et välistada toidainet vee tagasivalgumine veekogusse. Väljavõetava massi ladustamine on lubatud vähemalt 50 m kaugusele veepiirist.

Mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ning maastikusõidukiga sõitmine on ranna piiranguvööndis keelatud, välja arvatud kaitstava loodusobjekti valitsemisega seotud töödeks¹⁹, seega on hilissügisel rasketehnikaga (21t) lubatud Võrtsjärve ranna piiranguvööndis sõitmine. Sõitmisega on keelatud jällegi kahjustada tekitada pinnasekahjustusi, seega peab võimalusel vältima roobaste teket ning nende vältimatul tekkel, need koheselt siluma.

Kokkuvõte

Loodusdirektiivi artikli 6 lõikes 3 kohaselt võib projektile tegevusloa anda üksnes siis, kui otsustaja on Natura hindamise põhjal veendunud, et projekt ei mõjuta ebasoodsalt Natura ala kaitse-eesmärke ja ala terviklikkust. Loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 kohaselt seatakse kava või projektiga kaasneva mõju hindamisel Natura alale esikohale looduskaitse eesmärgid, mis tähendab, et kava või projekti elluviimine ei tohi Natura ala loodusväärtusi kahjustada ja otsustaja peab tegevuse lubamisel selles veendunud olema.

Euroopa Kohtu otsuste (C-387/15, C-388/15, C-521/12 jt) tõlgenduses peab alati põhjalikult hindama kavandatud tegevuse teadaolevat ja eeldatavat mõju loodusala kaitse-eesmärkidele ning tegevust võib lubada vaid juhul, kui negatiivne mõju on parimate olemasolevat teadmiste põhjal välistatud.

Keskkonnaameti hinnangul võib taotletud haugi kudealade puhastamist pidada tegevuseks, millel puudub ebasoodne mõju Võrtsjärve linnu- ja loodusala kaitse-eesmärgiks olevate linnu- ja kalaliikide elupaikade ning elupaigatüüpide seisundile. Arvestades, et ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärkidele on välistatud, siis täismahulist ehk asjakohast hindamist (KMH) pole vaja läbi viia.

3.6. kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Tööga kaasnev keskkonnamõju on ajutine ning ei too endaga kaasa olulisi muutusi. Sette eemaldamine ja süvendamine mahuga 495 m³ ei oma negatiivset kumulatiivset ega piiriülest keskkonnamõju.

3.7.ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Kui töid viiakse läbi nõuetekohaselt ja jälgitakse taotluses toodud tööde piirkonda ei ole ebasoodsat mõju ette näha.

4. Eelhinnangu järelendus

Keskkonnaameti hinnangul puudub sette eemaldamisel ja süvendamisel taotluses toodud mahtude ulatuses oluline keskkonnamõju üle-euroopalise kaitsealade võrgustikku Natura 2000 Võrtsjärve linnu- ja loodusalale mis on kaitse all Võrtsjärve hoiualana, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik alljärgnevatel põhjustel:

¹⁸ Veeseadus § 119 p 6

¹⁹ Looduskaitseadus § 37 lg 3 p 6

1. Kavandatud tegevus ei avaldada ebasoodsat mõju üle-euroopalise kaitsealade võrgustikku Natura 2000 Võrtsjärve linnu- ja loodusale mis on kaitse all Võrtsjärve hoiualana kaitse-eesmärkidele.
2. On välistatud, et tegevus avaldab püsivat ja pöördumatut ebasoodsat mõju Võrtsjärvele ja ala terviklikkusele.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
4. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
5. Tööde tegemisel keskkonnakaitseõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.
6. Töid on lubatud teostada sügisel madalvee perioodil, väljaspool kalade kudemisaega.
7. Tööde teostamisel tuleb kasutada töövõtteid, millega minimaliseeritakse heljumi kannet tööde piirkonnast kaugemale.
8. Ajutiste valingvihmade korral, mis tingivad kiire veetaseme tõusu veekogus, tuleb tööd katkestada.
9. Tööde tegemiseks kasutada töökorras tehnikat, vältida tuleb pinnase- ja veereostust.
10. Tööde käigus ei ole lubatud muuta Võrtsjärve kaldajoont (Eesti põhikaardile kantud veekogu lähtejoon).
11. Väljavõetud setet ei tohi ladustada Võrtsjärve veekaitsevööndisse (20 meetrit veepiirist), et vältida toitainerikka vee tagasivalgumist veekogusse.

KeHJS § 11 lõike 8¹ kohaselt KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõike 1 p 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmnedava või olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 järgi, kui eelhindangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhindangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

Lähtudes käesoleva eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 kohasest teabest puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste või keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava või olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks.

II. MENETLUSOSALISTE ÄRAKUULAMINE

KeHJS § 11 lõike 2² alusel saatis Keskkonnaamet XX.XX.2024 kirjaga nr XX:XX-x keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu koos eelhindangu ja veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu eelnõuga registreeringu taotlejale ja Elva Vallavalitsusele seisukoha küsimiseks. Ettepanekuid ja märkuseid eelnõudele ei esitatud/esitati.

III. OTSUSTUS

Lähtudes eeltoodust, veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu taotlusest, arvestades KeHJS § 3 lõike 1 punkti 2, § 6 lõike 2 punkti 22, § 9 lõiget 1, § 11 lõikeid 2, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹, § 12 lõige 1¹ punkti 1, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõiget 1 ja § 15 punkti 8, keskkonnaministri 16.08.2017 määrust nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

**3.1.Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine mtü koelmu
veekeskkonnariskiga tegevuse taotluse menetluse raames.**

3.2. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud, samuti kavandatava tegevuse erisused ja keskkonnameetmed muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karina Laasik
juhtivspetsialist
veeosakond

Ülle Kass
spetsialist
looduskasutuse osakond

Marko Petrov
spetsialist
veeosakond